

Naam: M. Visscher i.s.m. R.Paus  
Datum: 25 juni 2019  
Team/teamonderdeel: BV/fin  
Telefoonnummer: 541073

## Voorstel aan de raad

Onderwerp

**Verduurzamen Almelo'se scholen door faciliteren  
lening provinciaal Energiefonds**

Hoofdpoging

**Duurzaamheid**

Portefeuillehouder

**A.L. Langius**

## Samenvatting raadsvoorstel

Gemeente Almelo gaat schoolbesturen faciliteren bij het verduurzamen van schoolgebouwen door garant te staan bij een lening van het Energiefonds. De eerste garantstelling is voor SBO De Welle.

## Voorgesteld raadsbesluit

1. Schoolbesturen in Almelo ten behoeve van de verduurzaming van scholen te faciliteren door garant te staan voor leningen die schoolbesturen afsluiten bij het Energiefonds;
2. Geen wensen en bedenkingen te hebben ten aanzien van het afgeven van garantstellingen voor 20 jaar op een lening van SBO De Welle ad € 303.750,17 bij het Energiefonds ten behoeve van de verduurzaming van SBO De Welle.

## Inleiding

In het Programma Duurzaamheid zijn duidelijke ambities gedefinieerd ten aanzien van duurzaamheid, waaronder het terugdringen van het energieverbruik en het stimuleren van gebruik van duurzame energie. Naast acties om ons eigen vastgoed te verduurzamen willen wij vooral schoolbesturen stimuleren ook een verduurzamingsslag te maken. Hierbij richten wij ons in eerste instantie op schoolgebouwen van het primair onderwijs op grond van onze wettelijke zorgplicht. Bij renovatie en nieuwbouw van scholen duidelijke spelregels welke kosten bij de gemeente horen en welke kosten door het schoolbestuur gedragen moeten worden. Duurzaamheidsmaatregelen die buiten het kader van het bouwbesluit vallen dienen door het schoolbestuur gedragen te worden. Voorbeelden hiervan zijn zonnepanelen, zonneboilers, warmtepompen en LED-verlichting.

In de praktijk blijkt het voor schoolbesturen moeilijk de complexiteit van verduurzaming te overzien. In overleg met provincie Overijssel is in 2018 met middelen vanuit het ELENA-programma een traject gestart om een integraal verduurzamingsplan te maken voor diverse scholen om hiermee schoolbesturen inzicht te geven in het totaal van technische mogelijkheden, besparingspotentieel en kosten. Dit helpt schoolbesturen om een afgewogen beslissing te nemen.

In dit kader zijn met schoolbestuur Qua Vadis verregaande gesprekken gevoerd voor verduurzaming van de scholen St. Egbertus, De Noorderborch (hoofdlocatie) en De Wereldboom voor investeringen in duurzaamheid van in totaal € 582.233,40. Daarnaast bestaat de casus van SBO De Welle, welke geldt als pilotproject waarin wij onze procedures kunnen aanscherpen m.b.t. aardgasvrij maken van gebouwen en bovenal een goed voorbeeld neerzetten van een aardgasloze nieuwbouw. Voor financiering van deze verduurzaming wil SBO De Welle € 303.750,17 lenen bij het Energiefonds.

Wij rekenen verder met een kredietbehoefte van € 200.000 voor diverse trajecten met schoolbesturen en andere eigenaren van maatschappelijk vastgoed waarin een concreet voornemen tot verduurzaming naar voren is gekomen. Een overzicht van de genoemde duurzaamheidsinvesteringen die als grondslag dienen voor een kredietfaciliteit bij het Energiefonds is bijgevoegd als bijlage.

Conform onze treasurywet ten aanzien van garantstellingen (formeel: Beleidsregels publieke taak leningen en garanties gemeente Almelo 2016) vragen wij de raad vooraf om wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van iedere individuele garantstellingen groter dan € 300.000. In een voorliggende aanvraag van SBO De Welle betreft het een verzoek tot garantstelling van € 303.750,17.

## Beoogd effect

- Verduurzamingsimpuls: met het initiatief geven wij een nieuwe impuls aan de verduurzaming van scholen.
- Voorbeeldwerking: wij laten aan de hand van de verduurzaming van SBO De Welle zien dat integrale verduurzaming via het Energiefonds een realistische en haalbare weg is en dat aardgasloze nieuwbouw realiseerbaar is.

## Argumenten voor

- 1.1. *Wegnemen van belemmeringen voor schoolbesturen om verduurzaming van scholen in gang te zetten.*  
Door projecten te bundelen wordt toegang tot provinciale Energiefonds mogelijk. Het Energiefonds hanteert bij kredietverstrekking een ondergrens van € 1 mln. In veel gevallen zullen de kosten van het verduurzamen van scholen bij lange na geen € 1 mln. bedragen, waardoor veel individuele scholen geen aanspraak kunnen maken op het Energiefonds. Door nu via garantstellingen actief de financiering vanuit het Energiefonds te faciliteren worden voor schoolbesturen alle obstakels weggenomen om de verduurzaming ook daadwerkelijk te realiseren.
- 2.1. *Op basis van de aanvraag van SBO De Welle is de garantstelling getoetst aan onze beleidsregels voor garantstellingen, concreet op publiek belang en subsidiariteit. Gezien de complexiteit van de opgave en de noodzaak om de verduurzaming te versnellen is een garantstelling een adequaat instrument.*  
Op basis van onze ervaring de afgelopen jaren met verduurzaming van scholen zien wij dat er voor integrale verduurzaming van scholen vooralsnog geen alternatief is, anders dan de verduurzaming via een gemeentegarantie te faciliteren.
- 2.2. *In het treasurywet is opgenomen dat bij garantstellingen voor leningen boven de € 300.000 de raad vooraf in staat wordt gesteld wensen en bedenkingen kenbaar te maken.*  
De aanvraag is conform art. 5 van de beleidsregel in afstemming met afd. onderwijshuisvesting getoetst. De duurzaamheidsinvesteringen van SBO De Welle zijn in samenwerking met Gemeente Almelo en Provincie Overijssel gedefinieerd en doorgerekend.  
Specifiek ten aanzien van schoolaccommodaties geldt dat gemeente Almelo het economisch claimrecht heeft. M.a.w. verliest het gebouw op een of andere wijze de onderwijsbestemming, dan keert het gebouw om niet terug in de vastgoedvoorraad van gemeente Almelo. Het financiële risico is op grond van dit feit minimaal, ook omdat het hier een gebouw betreft voor speciaal onderwijs met voor wat betreft bezetting een goed lange termijnperspectief. Gemeente Almelo heeft een duidelijk belang bij een goed gebouwenbestand, waardoor de garantstelling conform ons beleidsregels een duidelijk maatschappelijke belang dient. De garantstelling wordt afgegeven voor 20 jaar, dit is in lijn met de lange afschrijvingstermijnen van vooral zonnepanelen, zonneboiler en warmtepompen. Door een langere leenperiode (20 jaar in plaats van gebruikelijk 15 jaar) worden de financieringslasten beter inpasbaar in de exploitatie van SBO De Welle.

## Kanttekeningen

- 2.1 Onze beleidsregels ten aanzien van gemeenteleningen en gemeentegaranties voorzien in het afgeven van garanties op grond van maatschappelijk belang. Gelijktijdig moet wel de zekerheid bestaan over de capaciteit om kredieten terug te kunnen betalen. Op grond van de gemeentelijke

betrokkenheid bij schoolhuisvesting kunnen wij een goede inschatting maken van de kredietwaardigheid van scholen. Ten aanzien van andere maatschappelijke organisaties (m.n. sportverenigingen, zorginstellingen) kunnen wij door een minder intensieve betrokkenheid de kredietwaardigheid minder goed inschatten. Om deze reden zijn wij vooralsnog terughoudend bij het afgeven van garantstellingen voor verduurzaming van organisaties anders dan schoolbesturen.

## **Alternatieven**

De afgelopen jaren is gepoogd scholen op verschillende wijzen aan te zetten tot verduurzaming (w.o. ESCO, erfpachtconstructie via stichting verduurzaming maatschappelijk vastgoed) die niet tot concrete verduurzamingsacties hebben geleid. Deze methoden worden als te weinig transparant beschouwd met onzekerheid over exploitatielasten en risico's.

Commerciële aanbieders bieden pakketten aan waarin veel al wordt gefocust op maatregelen met korte en zekere terugverdientijden (LED, zonnepanelen), wat voor diverse Almelose vastgoedeigenaren een optie is waarvan gebruik wordt gemaakt. Dit gaat echter voorbij aan de integrale verduurzaming die wij nastreven, en waarin ook investeringen met lange terugverdientijden worden meegenomen die in het totaal zorgen voor een beter gebouwenbestand en kwalitatief betere gebouwen en daarmee besparing op het energieverbruik en reductie van de CO<sub>2</sub>-uitstoot. Conclusie is dat er voor integrale verduurzaming vooralsnog geen alternatief is, anders dan de verduurzaming via een gemeentegarantie te faciliteren.

## **Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht**

De kredietovereenkomst wordt overeengekomen tussen schoolbestuur en Energiefonds Overijssel. Het aflossen van de lening alsook de rentebetaling is een verantwoordelijkheid van het schoolbestuur.

De aanvraag is conform art. 5 van de beleidsregel in afstemming met afd. onderwijshuisvesting getoetst. De duurzaamheidsinvesteringen van SBO De Welle zijn in samenwerking met Gemeente Almelo en Provincie Overijssel gedefinieerd en doorgerekend. De meerjarenexploitatie van SBO De Welle is door afd. onderwijshuisvesting beoordeeld en in orde bevonden. De prognose van leerlingenaantallen is positief, het bestaansrecht op de lange termijn is niet in het geding.

## **Vervolg**

Met het faciliteren van aangaan leningen bij het Energiefonds willen wij Almelose schoolbesturen stimuleren de verduurzaming van schoolgebouwen op te pakken. Het project 'verduurzaming SBO De Welle' geldt hierbij als voorbeeldproject, waarin we ook laten zien dat gebouwen aardgasvrij gemaakt kunnen worden. Wij zetten in onze contacten met schoolbesturen actief in op het vergroten van het aantal duurzame scholen in Almelo.

## **Bijlagen**

1. Indicatieve investeringen duurzaamheid t.b.v. kredietfaciliteit Energiefonds (INTERN- 68177)

---

**Burgemeester en Wethouders van Almelo,** \_\_\_\_\_

**de secretaris,**  
F.W. van Ardenne

**de burgemeester,**  
A.J. Gerritsen

---

---

**De Raad van de Gemeente Almelo:**

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van;

**Besluit:**

---

Gedaan in de openbare vergadering van

de griffier,

de burgemeester,

drs. C.M. Steenbergen

A.J. Gerritsen